

מדינת ישראל
משרד הכלכלה והתעשייה
הרשות להשקעות ולפיתוח התעשייה והכלכלה

25.10.2023

נוהל מנהלה - מעודכן - להקלות למפעלי תעשייה בשדרות, יישובי עוטף עזה

ואשקלון

הקלות לשעת חירום מלחמת "חרבות ברזל"

רקע -

נוהל זה בא לקבוע הקלות מנהליות המצויות בסמכות המנהלה למפעלי תעשייה בשדרות, יישובי עוטף עזה ואשקלון, להם תכניות השקעה מאושרות או מבוקשות במסלול מענקים בהתאם לחוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט – 1959 (להלן: "חוק עידוד").

ביום 7.10.2023 החל חמאס במתקפת טרור על מדינת ישראל ובעיקר על שדרות ויישובי עוטף עזה (להלן: "יישובי העוטף"). ביום זה, ובהתאם לסעיף 9(ג)(ב)(1) לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951, שר הביטחון הודיע לממשלה כי הכריז על מצב מיוחד בעורף בהתאם לרשימת יישובים שצורפה, אשר בה פורטו גם יישובי עוטף עזה בנספח ב' "רשימת יישובים בחתך אזורי הנחייה" (להלן: "ההודעה"). מצ"ב ההודעה לממשלה.

כמו כן, נוכח מתקפת הטילים שהחלה ביום 7 באוקטובר 2023 על ידי ארגון הטרור חמאס, מתקפה שעודנה נמשכת וכוללת ירי אינטנסיבי בהיקפים משמעותיים, ובפרט על העיר אשקלון, ולאור האיום הייחודי על העיר אשקלון והצורך בחיזוקה, ביום 19.10.23 עברה החלטת ממשלה מספר 978 "חיזוק העיר אשקלון לאור מלחמת 'חרבות ברזל'" (להלן: "החלטת הממשלה לעניין אשקלון") שם נקבעו הטבות לעיר.

יבואר כי הפירוט של "אזור הנחייה יישובי עוטף עזה", עולה בקנה אחד עם פרט 5 לתוספת השניה לחוק עידוד מבחינת המועצות האזוריות עליהן חל.

כמו כן, נכון ליום אישור הנוהל, אזורי התעשייה המרחביים בעיר אשקלון עולים בקנה אחד עם פרט 3 לתוספת השנייה לחוק עידוד וזאת עד ליום 15.2.2024.

בהמשך להודעה על מצב מיוחד בעורף, מדינת ישראל הכריזה על מלחמת "חרבות ברזל" אשר הצפי לסיומה בשלב זה אינו נראה באופק.

לאור המצב אליו נקלעה המדינה בכלל ויישובי העוטף ואשקלון בפרט, ובשל אי הוודאות בהם נמצאים מפעלי התעשייה, המחסור בעובדים והקשיים הכלכליים אליהם נקלעו, מובא להלן ניהול הקלות ע"מ

להקל ולו במעט על מפעלי התעשייה באזור, זאת במטרה לסייע לשפר את תזרים המזומנים, לאפשר גמישות בביצוע התכנית ומתן הארכות לצורך הגשת דוחות ודיווחים.

ההקלות הן גם בתחומי מחלקת הביקורת וגם בתחום מחלקת ניהול לקוחות.

הגדרות -

"אשקלון" - אזורי התעשייה המרחביים בתחומי העיר אשקלון.

"יישובי עוטף עזה" - כמשמעותם בפרט 5 לתוספת השנייה לחוק. קרי, "שדרות ויישובי עוטף עזה"; בפסקה זו, "יישובי עוטף עזה" – היישובים במועצות האזוריות שער הנגב, חוף אשקלון, שדות נגב ואשכול, אשר בתיהם, כולם או חלקם, שוכנים עד 7 ק"מ מגדר המערכת המקיפה את רצועת עזה וכן אזור תעשייה השוכן בתחום המועצות האזוריות האמורות שמבניו, כולם או חלקם, שוכנים עד 7 ק"מ מהגדר האמורה."

*את רשימת היישובים נכון ליום 7.10.23 ניתן למצוא בנספח ב' להודעה – יבואר כבר עתה כי רשימת היישובים הקובעת היא זו לפי פרט 5 לתוספת השנייה לחוק עידוד.

"כתבי אישור בתוקף" - כתבי אישור למפעלים מאושרים, שנכון ליום 7.10.2023 טרם חלפו 5 שנים מיום שניתן כתב אישור לתכנית המקורית בהתאם לסעיף 94(א5)(א).

"כתבי אישור פעילים" - כתבי אישור שטרם הסתיים בהם הטיפול, קרי, שטרם ניתן בגינם אישור ביצוע סופי או החלטת ביטול כתב אישור.

להלן ההקלות בתחום מחלקת הביקורת ברשות להשקעות:

1. בדיקת דוחות ביצוע סופיים -

להלן ההקלות ב"נוהל בדיקה ואישור דו"ח ביצוע סופי" עבור כתבי אישור פעילים של מפעלים מאושרים הנמצאים ביישובי העוטף ובאשקלון:

א. בסעיף 6.1 - במקום המילה "שנה" תבוא המילה "שנתיים", כך שמנהל מחלקת ביקורת ביצוע השקעות, יוכל לאשר עד שנתיים הקפאת הטיפול בדו"ח הביצוע הסופי (ולא עד שנה).

ב. בסעיף 6.2 לנוהל זה, במקום המילה: "משנה" תבוא המילה "משנתיים", קרי, המנהלה תוכל לאשר הקפאת טיפול בדב"ס מעבר לשנתיים.

2. בחינת עמידה ביעדי התכנית -

להלן ההקלות ב"נוהל בחינת עמידה ביעדי כתב אישור ונוהל דיון בהחלטות לפי סעיפים 75 ו-75ב לחוק לעידוד השקעות הון" (להלן: "נוהל עמידה ביעדים") עבור כתבי אישור פעילים של מפעלים מאושרים הנמצאים ביישובי העוטף ואשקלון:

א. בסעיף 6.1.1, במקום 80% יבוא 50%, קרי, בעל כתב אישור אשר עמד בתנאי הסף "מפעל בר תחרות", ועמד ביעדי התכנית המאושרת בשיעור של 50% ומעלה, יינתן למחלקת ביקורת שיקול הדעת לבחון האם ניתן לראות בנסיבות העניין את בעל כתב

האישור כאילו עמד במלוא היעדים מנימוקים שיפורטו בכתב ולהחליט על הוצאת אישור ביצוע סופי לתכנית וזאת ללא צורך בהבאה לאישור מנהלה (כפי שקיים כיום בשיעור עמידה ביעדים של 60%-80%).

ב. סעיף 6.1.2 מתייטר. למען הנוחות, להלן נוסח הסעיף שמתייטר: "עמד בעל כתב האישור בכל תנאי הסף שבחוק, לרבות "מפעל בר תחרות", ובפחות מ- 80% מהיעדים העסקיים, אך לא פחות מ- 60% מהיעדים העסקיים, יידון הנושא בפני המנהלה. המנהלה תהיה מוסמכת לבחון ולהחליט האם ניתן לראות בנסיבות העניין את בעל כתב האישור כאילו עמד ביעדי כתב האישור, מנימוקים שיפורטו בכתב".

ג. בסעיף 6.1.3 במקום 60% יבוא 50% כך שבמקרה שעמד בעל כתב האישור בכל תנאי הסף שבחוק, לרבות "מפעל בר תחרות", ובפחות מ- 50% ביעדים העסקיים, מחלקת הביקורת תחל בהליכי ביטול בהתאם לנוהל "ביטול תכניות במסלול מענקים".

ד. בנספח א' לנוהל עמידה ביעדים-

בסעיף 3 המפרט את אופן חישוב העמידה בפרמטר "עובדים" -

ככל ובמהלך מלחמת חרבות ברזל נהרג/נרצח עובד במפעל או איבד את כושר עבודה בשל המלחמה, הוא ינוכה ממשרות הבסיס ובכך לא ישפיע על העמידה ביעד העובדים בתכנית.

הנ"ל יתאפשר בהצגת אסמכתאות רלוונטיות מצד המפעל לידי מחלקת ביקורת.

3. הגשת דו"ח ביצוע סופי -

להלן ההקלה ב"נוהל ביטול תכניות במסלול מענקים" בכתבי האישור הפעילים -

בסעיף 5.1 במקום: "על התאגיד בעל כתב האישור להגיש דו"ח ביצוע סופי, בתוך 3 חודשים ממועד סיום ביצוע ההשקעות בתכנית או מתום 5 שנות ביצוע תכנית, עפ"י החוק, לפי המוקדם מבניהם".

יבוא: "על התאגיד בעל כתב האישור להגיש דו"ח ביצוע סופי, בתוך 6 חודשים ממועד סיום ביצוע ההשקעות בתכנית או מתום 5 שנות ביצוע תכנית (מיום שניתן כתב אישור לתכנית המקורית), עפ"י החוק, לפי המוקדם מבניהם".

קרי, תתאפשר הארכת הגשת הדו"ח ב- 3 חודשים נוספים.

4. ביטול תכנית והחזר מענקים -

במקרה של ביטול כתב האישור של מפעל מאושר הממוקם ביישובי העוטף ואשקלון, תינתן ההקלה הבאה ב"נוהל החזר מענקים במקרה של ביטול כתב האישור":

בסעיף 3.3.1 - "מיקומו הגאוגרפי של המפעל" -

למפעלים ביישובי העוטף ואשקלון יינתן שיעור ויתור של 20% בשלב זה במקום שיעור מירבי של 5%.

למען הסר ספק יצוין, כי שיעור הוויתור הכולל בגין שלבים א'-ג' לא יעלה על 65% בהתאם לקבוע בנהל.

להלן ההקלות בתחום מחלקת ניהול לקוחות ברשות להשקעות:

5. בחינת הבקשות, אישורן ואופן תשלום המענק בגין –
להלן ההקלות ב"כללים להקצאת תקציב מינהלת הרשות להשקעות במסלול מענקים" (להלן: "הכללים") עבור בקשות להקמה/הרחבה/העתקה והרחבה של מפעלים ביישובי עוטף עזה ואשקלון:

א. באמת המידה שעניינה "מיקומו הגיאוגרפי של המפעל" הנזכרת בסעיף 5(1) לכללים תינתנה לבקשות של מפעלים ביישובי העוטף ואשקלון ניקוד של 25 נקודות נוספות (במקום 10 נקודות נוספות כפי שקבוע כיום), ובלבד שכלל הניקוד שלהן בכל אמות המידה לא יעלה על 100 נקודות.

ב. תקרת השקעה מזכה במענק – לסעיף 7.ה לכללים, המתייחס למקרים מיוחדים בכללם רשאית המנהלה לאשר השקעה מזכה במענק הגבוהה מתקרת ההשקעה הנזכרת בכללים, יתווסף סעיף קטן 4 כלהלן: "עניינה של התכנית היא הקמה/הרחבה/העתקה והרחבה של מפעלים ביישובי עוטף עזה ובאשקלון".
יודגש כי ההשקעה המזכה במענק לא תעלה על תקרת ההשקעה המזכה שנקבעה בכללים עבור חברה במדרגה אחת יותר גבוהה.

ג. שיעור ההשקעה במבנים ביחס לכלל ההשקעה בתכנית - בבקשות שתובאנה לדיון, לא תחול המגבלה הקבועה בסעיף 7.ז לכללים, לפיה "שיעור ההשקעה במבנה ביחס לכלל ההשקעה המזכה במענק לא יעלה על 50%". המנהלה תהא רשאית לאשר השקעות במבנים בשיעור של עד 60% מכלל ההשקעה המזכה במענק, בהתאם לשיקול דעתה ובהתאם לנימוקים שיפורטו (ולרבות גודל ההשקעה המבוקשת, אופי התכנית ייעוד ההשקעות וכו').
הקלה זו תחול גם על כתבי אישור פעילים אשר יגישו בקשה לעדכון רשימת השקעות בהתאם ל"נוהל טיפול בשינויים ועדכונים בתכנית מאושרת".

ד. אופן תשלום המענק – שינוי אופן תשלום המענק הקבוע בסעיף 8 לכללים, עבור כתבי אישור בתוקף, כך ש- 90% מסך המענק ישולם עפ"י ביצוע תשומות ההשקעה המאושרת בפועל, ללא דרישת ערבות בהתאם לסעיף 8.ג לנהל. יתרת המענק, בשיעור של 10% תשולם לאחר הגשת דו"ח הביצוע הסופי ובכפוף לעמידה בתנאי הסף, הקבועים בחוק

עידוד (לרבות תנאי מפעל בר תחרות), וביעדי התכנית המאושרת (לרבות החלת ההקלות המפורטות להלן).

יצוין כי כיום שיעורי תשלום המענק הינם 65% ו- 35% בהתאמה למפורט לעיל. האמור בסעיף זה יחול הן על בקשות חדשות והן על כתבי אישור פעילים שטרם הוגש דו"ח ביצוע סופי בגיבן.

6. הארכת מועד ביצוע התכנית בכתבי אישור פעילים –

בהתאם לסעיף 94(א5)(א)(ב) לחוק עידוד, ולאור ההכרזה מיום 7.10.2023 על מצב מיוחד בעורף והחלטת הממשלה לעניין אשקלון, תינתן לכתבי האישור הפעילים בשדרות, יישובי העוטף ובאשקלון, נכון ליום 7.10.2023, הארכה של מועד ביצוע התכנית ב- 12 חודשים נוספים מעבר לחמש שנים מיום שניתן כתב אישור לתכנית המקורית, משמע ביצוע כולל של התכנית על פני 6 שנים מיום מתן כתב האישור לתכנית המקורית. הקלה זו תחול גם על תכניות שאושרו במנהלה נכון ליום 7.10.2023 וטרם נחתם כתב האישור.

הנחיות נוספות -

7. בכל מקרה של סתירה בין הוראות נוהל זה להוראות החוק, הוראות החוק יגברו.
8. אין באמור בנוהל זה כדי לגרוע משיקול דעתה של המנהלה לאשר בקשה כלשהי, באופן מלא או חלקי, או לא לאשר בקשה כלשהי, והכל בהתאם לנסיבות העניין ומנימוקים שיירשמו.
9. המנהלה תבחן מעת לעת ובהתאם למצב הביטחוני את האפשרות להרחבת הנוהל לאזורים נוספים בהתאם לתוספת השנייה לחוק, ותעדכן בהתאם באתר האינטרנט של הרשות להשקעות.

תחולה -

10. נוהל זה יחול מיום אישורו במנהלה מס' 2044 מיום 16/10/2023 לרבות העדכון במינהלה מיום 25/10/2023 ותוקפו עד ליום 31/10/2025.